

A katonai arzenál robbanószereinek tolvaja.

— 3000 korona értékű dinamit Nagylakon. —

(Saját tudósítónktól.) A nagylaki csendőrség ma olyan lopást derített ki, amely páratlan a lopások tarka történetében. Loptak már vasutat, sint és háztetőt, de az a *Hires Mihály* nevű magyar baka, aki a *kattarói katonai arzenálból egész rakományra való dinamitot és ekrazitot lopott*, külön fejezetet kér magának a lopások történetében. Hogy miért lopta a baka a veszedelmes robbantószereket, még nem tudni. Lehet, hogy később el akarta adni a lopott holmit, de lehet az is, hogy a robbantószerekkel valami célja volt, amit a vizsgálat még nem derített ki.

A múlt hónapban vonult be katonai szolgálatra *Hires Mihály* nagylaki fiatalember. A *kattarói* tüzérezredhez osztották be. Tervét és a terv kivételének részleteit még nem sikerült tisztázni, annyi azonban bizonyos, hogy *Hires* valahogyan hozzájutott a tüzérségi szertárban őrzött robbantó anyagok rakományához. Egyre-másra dézsmálta ezeket a robbantószereket, titokban becsomagolta és *rendes postai úton hazaküldötte Nagylakra hozzátartozóinak*. Elképzelni is félelmes, hogy postai szállítás közben az ártatlan külsejű csomagok milyen katasztrófát okozhattak volna. A csodával határos, hogy a dinamit- és az ekrazitküldemények föl nem robbantak a többi csomag között, amelyekkel a vasuti szállítás gyors munkájában a vasuti alkalmazottak nem bánnak valami féltő, gyöngéd módon. Megfoghatatlan, hogy egyik csomag sem robbant föl, holott a vasutasok ezeket a veszedelmes küldeményeket is valószínűleg éppen úgy ide-odahajigálták, mint a többi postai csomagot szokták.

Hires, a dinamittolvaj katona, a szeretőjének, *Bezerdi Annának*, azonkívül két rokonának, *Hires Jánosnak* és *Janecko Erzsébetnek* küldötte a lopott robbantószereket megörzés végett. A posta pontosan elvitte a csomagokat rendeltetésük helyére, a nagylaki parasztsalád pedig szépen félrerakta a küldeményeket, hogy megőrizze, amíg a *Mihály* hazajön a katonaságtól.

A *kattarói* tüzérségi szertár parancsnokságának végre is feltűnt, hogy az arzenálban őrzött dinamitból és ekrazitból *nagyobb mennyiség hiányzik*. Az arzenál parancsnokság meg is indította a nyomozást és a nyomozás során a gyanu *Hires Mihályra* terelődött. A nagylaki parasztleány egyáltalában nem agyafurt módon követte el a lopásokat, könnyű volt kinyomozni, hogy ő a tettes. *Hiresnek* a katonai vezetés nem szólt semmit, ellenben táviratban megkereste a nagylaki csendőrséget, hogy indítson nyomozást. A távirat közölte a nagylaki csendőrséggel a tényállást, elmondotta, hogy a gyanu legkivált *Hires Mihályra* nehezedik, hogy ajánlatos volna *Hires* hozzátartozóinak a lakásán házkutatást tartani.

A nagylaki csendőrség természetesen rögtön eleget tett a *kattarói* arzenál-parancsnokság megkeresésének. A házkutatások gyors eredménnyel jártak: *A csendőrök hamarosan megtalálták Hires rokonainál az ellopott dinamitot, ekrazitot, azonkívül számos lövedéket és lövedékrészt*. A vizsgálat meg is állapította az ellopott robbantószerek hozzávetőleges értékét. A szerint *Hires* körülbelül *háromezer korona értékű robbantószert lopott*. Annyi ez dinamitban és ekrazitban, hogy ezzel *egész Nagylakot egyszerűen el lehetett volna törölni a föld színéről*.

Az egyszerű falusi emberek csak annyit tudtak, hogy *lopott holmit őriznek, amin majd jó áron tul lehet adni*. Azt egyikük sem tudta, hogy házukban a legrettenesebb halált rejtegetik. Jellemző, hogy az egyik család a *Kattaróból* kapott dinamitesomagot a *kemence torkába dugta*. A másik családnál a csendőrök a *kémény mellett* találtak egész rakás ekrazitot. Az egész falura csodálatos szerencse, hogy ilyenkor a nép még nem fűt. Mert ha egyszer tüzet raktak volna, a dinamit és ekrazit nyomban fölrobban és a

rettenetes detonációnak a falu nagyrésze áldozatul eshetett volna.

Mikor annak a két asszonynak, aki *Hires* lopott robbanószereit elrejtette, megmagyarázták, hogy házukban milyen borzasztó veszedelmet rejtegetnek, *mind a két asszony úgy megijedt, hogy sirógörcsöt kapott*. A lopott robbantószerek orgazdait a csendőrség természetesen nyomban *letartóztatta*.

A csendőrség azonkívül sürgősen jelentést tett a *kattarói* tüzérségi anyagszertár parancsnokságának, ahol a tolvaj katona ellen természetesen szigorú eljárást fognak indítani.

Oroszország nagy pere.

(Középkori barbár állapotok. — A kievi vérvád szégyenlapjai. — Ezek kérelme a cárhoz.)

(Saját tudósítónktól.) A kievi vérvád bünpörének tárgyalása előtt *mérsékletre és tartózkodásra* intette a kormányzóság a lapokat. Az intelem dacára a lapokban állandóan folyik az antiszemita heccelődés és izgatás, úgy, hogy *három lapot szigorúan megbüntettek*. A boulevard-sajtó nem törődik a szigorú rendszabályokkal, s hasábjain folytatja a középkori heccelődést és izgatást. Azonkívül százával jelennek meg antiszemita röpiratok, melyek tele vannak gyalázkodással. A közönség mohón kapkodja a szennyes nyomtatványokat s mindent elolvassnak, ami a vérvádra vonatkozik. A városban óriási az izgalom. Két szabadelvű lapot a pörrel közölt cikkek miatt ötszáz-ötszáz rubellel, egy harmadikat háromszáz rubellel megbüntettek. *Kisenevben* az összes szabadelvű lapokat felfüggesztették, míg *Jekaterinoszlavban* egy lapot szüntettek be.

A kievi vérvád bünpöre hatásában vettek edik a franciaországi hírhedt *Dreyfus pörrel*. Oroszország nagyobb városaiban a munkásság tüntetéseket rendez, a diákság körében aláírásokat gyűjtenek s követelik a további eljárás megszüntetését. A tárgyaláson, a vádirat felolvasása után *Beilis* nyugodtan, emelt fővel hangoztatta ártatlanságát:

— Ártatlan vagyok, — mondotta, — katona voltam, aztán becsületesen dolgoztam a családomért s egyszerre letartóztattak, nem tudom miért...

Kiderült, hogy a meggyilkolt *Juscinszki* temetésén röpiratot osztogattak, amely azzal végződött: *üssétek a zsidókat!*

A mai tárgyaláson *Ljubcsanko* munkás azt vallja, hogy a gyári udvar közepén egy lóistálló, ugyanazon a tető alatt egy lakható helyiség volt, amelyben *Beilisné* lakott. Ősszel a lóistálló leégett.

Karabcsevszki védő kérésére a törvényszék megállapítja, hogy *Beilist augusztus 16-án tartóztatták le, a lóistálló pedig október 23-án égett le*.

Az ügyész rámutat arra, hogy *Ljubcsanko* vallomása szerint a tűz a lóistálló belsejében, a kocsis távollétében keletkezett, míg *Beilis* asszony a lakásban volt.

Grusenber védő kéri a *Beilis* lakásában történt házkutatásról szóló jegyzőkönyv közzétételét. A törvényszék ezt formális okokból visszautasítja és közli, hogy a házkutatás augusztus 9-én volt.

Ezután kihallgatják *Juscinszki* tíz négy iskolatársát. Ketten közülük azt vallják, hogy *Juscinszki* március 26-án reggel hat órakor az iskola felé vezetű Iton látták. *Titkos rendőrök bezárással fenyegették őket, ha nem vallják, hogy Juscinszkit nem látták*. A fiuk azt mondják továbbá, hogy a *Zaicsef-féle* gyár területén játszani szoktak és néha át is mentek a gyár udvarára. A kocsisok sokszor kihergették őket, *Beilis* sohasem.

Beilis megerősíti, hogy a fiukat sohasem kergette el.

Kiebben, Varsóban, Rigában és Orenában *nagy munkástüntetések voltak*, melyek azzal értek véget, hogy a munkásság a kievi vádlott iránt való rokonszenvének adott kife-

jezést. A pétervári egyetemen egy kérvényt tettek ki aláírás végett, mely a kievi vádlott érdekében a *cárhoz* van intézve. A kérvény percek alatt megtelt az aláírások ezreivel.

Munkát kérnek

a szegedi iparosok.

— Sürgetik a vásárcsarnokot és a zenepalotát. — Fölterjesztés a kormányhoz. —

(Saját tudósítónktól.) A szegedi ipartestület előjárósága pénteken délután hat órakor *Pályi Dániel* ipartestületi alelnök elnökletével ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy ismét akciót kezd a vásárcsarnok és a zenepalota, továbbá az állami építkezések megvalósítása érdekében. Az akció főlelevenítésére megint csak a nagy munkahiány adott impulzust. A tanács ugyan azt ígérte, hogy ősszel megkezdődnek a nagy városi és állami építkezések, de az ígélet csak ígélet maradt, az ipar pedig pang tovább. Az akciót most határozottabb formában kezdik az iparosok, mint a tavasszal. Amellett, hogy amint a polgármester fölépül, küldöttség útján sürgetik majd a vásárcsarnokot és a zenepalotát, a város törvényhatósági bizottsága támogatásával *főlíratot akarnak terjeszteni a kormányhoz*, amelyben a *zenepalota háromszáz-ezer koronás államsegélyt és az állami építkezések megkezdését sürgetik meg*.

Az erre vonatkozó indítványt *Reiner Ferenc* előjárósági tag tette meg az ülésen. Hivatkozott arra, hogy a múlt évben itt tett indítványt aziránt, hogy a szegedi iparosok küldöttsége a város magisztrátusánál sürgesse meg a szőnyegen lévő építkezési terveket. Epen tegnap határozta el a közgyűlés, hogy három millió kölcsönt vesz fel, kérde, nem lehetne-e ebből fedezni a tervbe vett sürgős építkezéseket? Amennyiben nem, indítson mozgalmat az ipartestület abban az irányban, hogy újabb kölcsönt vegyen föl a város. Javasolja, hogy az iparosok, mielőtt a polgármester jobban lesz, küldöttség útján sürgesse meg nála mind a vásárcsarnok, mind a zenepalota építését, ez utóbbit annál is inkább kérhetik, mert az Oroszlán-utcában lévő házak bontási munkálatait már megkezdték. Indítványozza továbbá, hogy az ipartestület a törvényhatósági bizottság útján intézen főlíratot a kormányhoz, amelyben kérje, hogy a szegedi iparosok általános munkanélküliségére való tekintettel mielőbb kezdse meg az állami építkezéseket.

Bózsó János ipartestületi titkár szerint az indítvány némi módosításra szorul. A három milliós kölcsönnek már megvan a helye, abból építik a tüzerkaszárnyát, a csendőrlaktányát és abból fedezik a vasutas-palota póthitelét. Ebből a pénzből tehát más építkezésre semmi sem marad. Viszont az az akció is hiábavaló volna, hogy újabb kölcsön felvételére nógassák a várost. Az iparosság megteheti azt, hogy a közgyűlés útján megsürgeti a kormánynál az állami építkezéseket és megteheti azt is, hogy újból próbálkozik a vásárcsarnok és a zenepalota érdekében.

Reiner Ferenc konkretizálja indítványát. Indítványozza egyrészt, hogy amint a titkár ur is mondotta, sürgesse meg az állami építkezéseket a közgyűlés útján, másrészt ugyan csak az ipartestület írjon föl a kultuszminiszterhez, hogy a zenepalota költségeinek fedezéséhez szükséges *háromszáz-ezer koronás államsegélyt* utalja már ki és hivatkozzék ebben a főlíratban arra is, hogy az újszegedi kenderakadémia építésétől is elesett a szegedi ipar, amennyiben a földmívelésügyi miniszter olyan anyagi áldozatokat kíván a várostól, hogy azokba a város nem mehet bele.

Szakáll József ipartestületi alelnök az indítvány kiegészítéséül azt kívánja még, hogy az a küldöttség, amely a polgármester elé fog járulni, kérje, hogy legalább *még ebben az évben készítsék el a vásárcsarnok kombinatív tervét*, hogy a jövő év tavaszán megkezdhesék a vásárcsarnok építését is.

Az előjáróság ezzel a kiegészítéssel egyhangulag elfogadta *Reiner Ferenc* indítványát.